

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316206266
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8316206266.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Martina Filákovského a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžová 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX X., o zaplatenie 2.883,78 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 7C 150/2016-50 zo dňa 15. decembra 2016, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalobca n e m á n á r o k na náhradu trov konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 2 389,06 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 389,06 eur od 21.04.2016 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu súd vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 56 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 9 odsek 2 písm. k/, § 11 odsek 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“); § 52 až § 54 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 21.01.2015 uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 3.000 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 120 splátkach po 54,21 Eur mesačne. Zo strany žalobcu došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 20.04.2016. Žalovaná v prospech žalobcu uhradila sumu 610,94 Eur. Mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný ustanovením § 9 odsek 2 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné v zmysle ustanovenia § 11 odsek 1 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná je tak na istine úveru povinná zaplatiť 2.389,06 Eur (3.000 - 610,94), teda sumu, ktorá jej bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá.

4. Proti výroku rozsudku, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá a výroku o trovách konania podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe. Uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP). Konečná splatnosť úveru je uvedená v odseku 5.3 úverovej zmluvy a výška, počet a termíny plátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy v bode 1.2. Počet a termíny splátok istiny a úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Poukázal na vec C-42/15 prejudiciálne konanie na Súdnom dvore Európskej únie.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie proti rozsudku nie je opodstatnené.

6. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

7. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

8. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalovaných ako dlžníkov z úverovej zmluvy a že je namieste aplikovať zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Konal preto správne, keď preskúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 odsek 2 tohto zákona.

9. Podľa ustanovenia § 9 odsek 2 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

10. Súdu prvej inštancie nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii náležitostí uvedených v ustanovení § 9 odsek 2 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko sa jedná o predpoklady použité na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j/ Zákona o spotrebiteľských úveroch). K údaju o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údaji o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že už len z tohto jediného dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 odsek 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“.

11. Účelom právnej úpravy (§ 9 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške (sume)

úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 11 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaní ako spotrebiteľia však túto možnosť nemali, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere. (Porovnaj tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010)

12. Odvolací súd rešpektujúc výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 odsek 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 odsek 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovoprávnom vzťahu. Žalobca tvrdí, že niektoré náležitosti (poplatky) nie sú uvedené v zmluve, ale vo VOP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, odkazujú na ďalší dokument, a to Sadzobník poplatkov a tieto je banka, ako je uvedené vo VOP, oprávnená zmeniť z dôvodov tam uvedených. V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

13. Vo svetle rozsudku Bíróová (C-42/15) je odvolací súd toho názoru, že konečnú splatnosť možno vyvodiť aj z počtu splátok, a preto ak sa neuviedla explicitne konečná splatnosť spotrebiteľského úveru tak niet dôvodu považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (§9 ods. 1 písm. f/). Iná vec je, keď ani eurokonformným výkladom nemožno prelomiť úplne jasné ustanovenie zákona o bezúročnosti úveru v prípade neuvedenia špecifikácie splátok (§ 9 ods. 1 písm. k/).

14. Odvolací súd má za to, že len samotná absencia obligatórnej náležitostí uvedenej v písm. f/ § 9 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch automaticky nezakladá skutočnosť, že Zmluva o revolvingovom úvere XXXXXX zo dňa 21.01.2015 je bezúročná a bez poplatkov, keďže Súdny dvor Európskej únie vo veci Home Credit Slovakia, a. s. /c/a Klára Bíróová judikoval, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny.

15. Avšak, tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 1 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarcu v citovanom ustanovení jasne deklaroval aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k/ § 9 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku a aj stále je platný a účinný.

16. Odvolateľ poukazuje na závery Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, podľa ktorého: „Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.“

17. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na

prípado, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovolá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice).

18. Uvedený právny záver Súdny dvor Európskej únie potvrdil vo viacerých svojich rozhodnutiach.

19. Smernica nemôže sama o sebe zakladať jednotlivcovi povinnosť a ustanovení smernice nie je možné sa voči takejto osobe dovolávať.“ (Pozri bod 13 vo veci Marshall C-152/84)

„Ako Súdny dvor zdôraznil v ustálenej judikatúre od rozsudku z 26. februára 1986, Marshall (152/84, Zb. s. 723, bod 48), samotná smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na ňu ako takú nemožno proti nemu odvolávať.“ (Pozri bod 14 vo veci Faccini Dori, C-91/92)

Celkom zásadným prípadom pre vymedzenie horizontálneho priameho účinku smerníc je vec Pfeiffer, C-397/01 až C-403/01, rozsudok zo dňa 05.10.2004, v zmysle ktorého "Z toho vyplýva, že sa nemôže hoci aj jasné, presné a bezpodmienečné ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.“ (Pozri bod 15 vo veci Pfeiffer C-397/01 až C-403/01)

20. V neposlednom rade si však musíme uvedomiť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd prvej inštancie náležitosti úverovej zmluvy posúdil podľa zákona platného v čase uzatvorenia zmluvy. Predmetný zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je platný aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Aj z hľadiska právnej istoty by nebolo správne, aby sa nezmenil zákon, no iba výklad jeho ustanovenia, a to úplne opačným spôsobom.

21. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu voči výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zamietavej časti potvrdzuje ako vecne správny (§ 387 C.s.p.).

22. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania bolo rozhodnuté správne, v súlade ustanovením § 255 C.s.p..

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 odsek 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 odsek 2 C.s.p.. Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej v priebehu odvolacieho konania trovy nevznikli, preto sa jej ich náhrada nepriznáva.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).